

CoaguChek-kit för självtestning i hemmet.

Telemedicin – säker INR-kontroll i hemmet

Alla patienter som tar det blodproppsförebyggande läkemedlet Waran/Warfarin vet att PK(INR)-kontrollerna är en viktig del av behandlingen. Med jämna intervaller måste värdet mätas. Det vanliga är att man går till sin vårdcentral eller AK-mottagningen på sjukhuset och tar ett venöst blodprov. Blodprovet ligger till grund för vilken dos man ordineras den närmaste tiden. Beroende på vårdcentralens kapacitet får man ett svar direkt eller senast dagen efter. En del skickar ett brev medan andra ringer och ger ordinationen per telefon.

Waranbehandlingen och INR-kontrollerna i Sverige är internationellt av mycket hög klass. D.v.s. vården och patienterna sköter behandlingen väl. Behandlingen förebygger effektivt stroke och på så sätt sparas mycket lidande.

Men givetvis är kontrollerna både tidskrävande och omständliga. På grund av detta finns det troligen ett mörkertal med patienter som borde behandlas med Waran, men som inte gör det på grund av de tidskrävande kontrollerna. Med utebliven behandling vid t.ex. förmaksflimmer ökar risken för stroke hos dessa patienter.

Olika omständigheter påverkar, men några av dessa kan vara svårighet att ta sig till en mottagning eller vårdcentral för provtagning som i sin tur kan bero på långt avstånd, tidsbrist eller rörelsehinder.

Telemedicin kan effektivisera kontrollerna

I GINA-studien, som genomförts på

vårdcentraler runt Skellefteå under professor Kurt Bomans ledning, presenteras siffror som visar att telemedicin kan effektivisera kontrollerna av Waran-patienter.

Målsättningen med studien var att jämföra den totala tiden det tar för sjukvården att hantera ett blodprov med den traditionella vårdprocessen (provet tas på vårdcentral och skickas till laboratorium) och testsystemet CheckUp med CoaguChek (provet tas på vårdcentral men behöver inte skickas till laboratorium). Tiden mättes från det att patienten kom till provtagningen till att ordination om Waran var utförd.

Det deltog totalt 40 patienter, 20 i var grupp (traditionell vårdprocess och självtestsystem) och varje patient genomförde mätningar vid tre olika tillfällen. Resultatet i tid för traditionell vårdprocess var 351 minuter medan med CheckUp-systemet tog processen i genomsnitt 44 minuter i medelvärde.

Andra studier visar att kontroller i hemmet innebär en något bättre kontroll av behandlingen. Framför allt

beror det på tätare kontroller och fler dosjusteringar.

I sex kommuner i sydöstra Sverige genomfördes en studie av 104 personer. Patienterna i studien var äldre (över 70 år) och hade hemsjukvård, det vill säga att patienterna får hembesök av distriktssköterskan, som t.ex. tar prover och delar medicin. Genom att använda en apparat som kan mäta INR direkt i hemmet kunde sjuksköterskorna i studien ge provsvar till patienten direkt under besöket, istället för att göra en extra resa till vårdcentralen för att lämna provet till laboratorium. Genom att ringa AK-mottagningen och rapportera PK(INR)-värdet per telefon kunde distriktssköterskan dessutom få patientens nya dos meddelad och dela medicinen under ett och samma besök. På så vis sparades i många fall en extra resa tillbaka till patientens hem från vårdcentralen för att meddela PK(INR)-värde och dela den nya medicindosen. I studien kunde man också se att patienterna som testades i hemmet oftare, 82 procent, låg inom referensområdet än de i kontrollgrup-

pen, 77 procent, som kontrollerades med prover via vårdcentralen.

Tre olika sätt att kontrollera sitt INR-värde

Sammanfattningsvis kan man säga att det finns tre olika sätt att kontrollera sitt INR-värde.

- Det vanligaste sättet är på vårdcentral eller AK-mottagning på sjukhusen.

- Ett annat sätt är att själv genomföra testen i hemmet och per telefon meddela värdet till vårdcentralen/AK-mottagningen. Därefter ges ordinationen per telefon av en sjuksköterska.

- Det tredje sättet är att själv göra sin kontroll och även själv reglera sin Waran-dos.

Fler och fler övergår till självtest på det ena eller andra sättet. Och nu när

telemedicin kommer in i vården kan man gissa att framtidens INR-kontroller allt oftare kommer att genomföras i hemmet av patienten själv eller distriktssjuksköterska.

Marie Ekelund
medicinsk skribent

Kommentarer från patienter som provat på självtest genom telemedicin:

- "Enklare provtagning."
- "Skönt slippa venprov."
- "CheckUp passar mig bättre eftersom jag slipper boka tid."
- "Perfekt då jag själv bestämmer när provet ska tas samtidigt som en sjuksköterska ordinerar dosen."

Källor:

1. Lindelöf A, Peterson M, Sproge G, Wallén T, Lindahl T, Hallert C. Patientnära kontroller av äldre med kronisk Waranbehandling. Poster presenterad vid Svenska läkaresällskapets riksstämma 2010-12-01. Abstrakt
2. Bättre Waran-behandling när hemsjukvården får svar direkt. <http://www.lio.se/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2010/Battre-Waranbehandling-nar-hemsjukvarden-far-svar-direkt/>

